

Copia del Testament de D. Rafael Spella y Soria
 lo. Per ters & Salari _____ 3° 68°
 Per cercas a. l. & quatre d. pany . 25. 38.
 Authenticació _____ 5. 48

 # 55-1386.

13. Setembre. 1645.

Die xiiij Mensis Septembris Anno
@ Nat^{te} Domini M.D.LXXXXV.

En Nom de Nro Senor Deu Jesu Xrist y de la Verge
Maria Mare y advocado Nro Amen. Com sia Statuit
y ordenat tots los homens auet de morir y lo profeta
nuestro Esperta dient diisson te casa que as de morir
y No sempre Viura. Per la qual Cosa Jo Don Rafael
Squella fill legitim y Natural dels Nobles Don Rafael
Squella q^m y de Dona Marianna Somila Viuent
Conjuges de la Vila de Ciutadella habitador l'itant en
Casa mia anal l'lit distingut de Malaltia Corporal
de la qual tem morir, pero per gratia de Deu ab tot
Mon bon antaniment ferma paraula y memoria
intregafas y ordena aquest Mon testament ab lo qual
nomena Mermairos y Executors la dita S^{ra} me Mara,
lo Noble Don Pau Sanxo Mon Cunyat y la Noble dona
Joana Olivas y Squella me Muller, Junts y a qualicud
de ells per impediment dels altres als quals puga que
si moren altres no Ordenat Testament fassen, Cumplen y
executen las Obras pias de Jus scritas y Ordenades.

Es primerament Encomenant la mia anima en Mano
de Nostro Sr Deu Jesu Xrist qui la criada y redemida
ab la sua sangh preciosissima Et legesch Sepultura a
la Capella del glorios Sr Pere anal vas dels Squellas de
la Iglesia Parochial de Ciutadella la qual sia feta
be y degudament aconeguda de mos Mermairos y si
sera possib^{le} lo die de Mon Anterzo o sino lo die sequent
sia dita Misa cantada de requiem per la mia anima
al altar privilegiat de Sr Jordi aque assiste con tots los
Capellans y Religiosos y sia pagat de mos bens lo que
se acostuma.

Item Vull y Man que Encontinent seguida la Misa

Mort sien ditas y celebradas per la mia anima mil
y doscentas missas rezadas de requiem, aco es sinch cen-
tas anual dit altar privilegiat de S^t. Jordi, doscentas
sinquanta ala Iglesia de S^t. J^o. y otras doscentas sin-
quanta en la Iglesia del Socos de dita Vila Cent al
altar de la Capella de las animas de dita Iglesia pa-
rochial y las otras Cent a Compliment alas ditas mil
y ~~sin~~ Centas missas sien ditas y celebradas en la ige-
ria de N^{ra} S^{ra} del Roser sufraganea de la dita pa-
rochial per Caritat de las qualz vuy sien donats de mo-
bens quatre sous per cade Caritat de ditas missas.

Item Vull y Man que Cade any perpetuament lo die
de S^t. Rafael Mon advocat sien dit y celebrat per la
mia anima en la dita Parochial de Ciut. Un ofi-
de totas horas quei diu. Hoy ab Matinas lo disapte
Com se acostuma y vuy se diga en la dita Capella de
S^t. Pere per Caritat del qual sien resignades sinch
lliuras censal ab molt R^e. Comunitat y de altra
part lo quart tocant al S^t. Rey per son dret de amot-
niatio.

Item per amor de Deu deya y man donar al hos-
pital g^o. de dita Vila sinquanta lliuras una volta
tantum dintre dos anys Coes vint y cinc lliuras
cade any.

Item Vull y man sien fet un frontal per lo altar major
de la Iglesia de N^{ra} S^{ra} del Thoro de donas del
color que voldran los pares de dita Casa y una car-
tina per la imago de N^{ra} S^{ra} de falda de or y seda
ab se flocadura del matey.

Item lega y man donar al molt R^e. Teborde de dita
Parochia o a son Vicari sinch sous per son dret pa-
rochial.

Item lega y man donar per amor de Deu a Rafael
Liberti Criat de Casa Cent lliuras pagadores dintre
quatre any vint y sinch lliuras cade any per una
vegada tantum.

Item lega y man donar per amor de Deu a Hyalo-
nio Castella Criado de Casa en Cas de matrimoni
Cent lliuras ab estimacio de las robes y joyas de or
y plata que aura ~~del~~ de me Casa y si faltara alguna
cosa per Compliment de ditas Cent lliuras se li do ab
dinert.

Item per quant la dita S^{ra} me Muller sta gravida
y no se lo que Deu sera servit donarme perso declara
que en Cas sia filla y vindra al S^t. baptisma y llega
y deya deure institucionis doscentas lliuras de renda
en Cas de matrimoni y vull que los Curadors de
bapscrits li aumenten aquellas accos que de dret
de las ditas doscentas lliuras lo que sera mester
per los aliments se li veia aumentat lo que acita-
ra Cade any comprant lin censal en llochz segut
en las qualz 200^l de renda aquella herencia mia
fa y institueich particular y si mora en pupilar
heredat o quant que quant sens fills de legitim
matimoni vuy que dit llegat van a mon herencia
infrascript y en la mateya forma institueich totas
las fillas Etiam postumas que vindre lo die de mor-
tbit y ab la mateya Condicio y substitutio pupilar.
Y en Cas que lo dit peniat sia marida li deya y
llega y lo matey dret de institutio tres centas lliu-
ras de renda y que aquellas no se ly donen fins
sinque dotze anys complits y entra tant sia ali-
mentat de la mia heredad En tot lo necessari sens
diminutio de dit llegat y aribat sia a lo dita
heredat

hedat de dotze anys ordena y man que ditas her-
rendas lliures de renda de dret de ellas los alimentos
lo recitant seuaia augmentant ab son benefici y uti-
lidad y en Cas Vulla prossequit lo Studi de lletres y
aribera agrau de Doctor Vull que mon hereu li
cia de pagar los gastos del grau y sempre que
vulla es per Capella y practinara alguna dignitat
Eclesiastica dit mon hereu y pach la mitat del
que costera lo alcanzar dita dignitat en las qual
300 de renda hereu meu particular lo fas y ins-
tituech y morint en pupillar hedat o quant que
quant sens fills de llegitim matrimoni lo dit llegat
sera a dit Mon hereu infrascript.

Item llega y depara ala dita s^{ra} doña Joana Oliva
Muller Mia de vida sua las Casas ahont al pond
fas me habitatio y la Vinia gran del Vines de
S^t. Joan de que finch donatio apres obit de dita
s^{ra} me Mara y Cent lliures Cade any que vuy que
los Curadors infrascripts li donen y que mos fills si
en l'elementals en poder de la dita s^{ra} me Muller do-
nantly per dit effecta lo que sera Menester api de
viner com en blat instituint codem duxa tots los al-
tres fills masculos postumos que tindra hereu parti-
culars en lo quech cubra per llegitima.

Pagadas y Complidas todas las ditas cosas y las demas
aque yo sia finchet y obligat conforme lo fet de la
mia Consientia tot lo qual es me voluntat sia pa-
gat y satisfet sumariament y de pla sens castio nin-
guna la sola Veritat del fet atesa. En tots los altes
bens meus mobles, inmables y semouentz dretz y acti-
ons mias ahont se uulla que sien presents y uenidos
fas y instituech hereu meu uniuersal a Don Rafael

Squella fill meu y de la dita Muller Mia llegitim
y Natural y si Moro en hedat pupillar o quant
que quant sens infanz de llegitim matrimoni subs-
tituech anaquell y ami hereu instituech lo altre
fill masculo si ni aura y de la matepa manera
los altres fills masculos de un al altre seruant sem-
pre orde de primogenitura y en cas noy aquos fill
masculos o morint tots sens fills llegitims y Natu-
ral al ultim api morint substituech totas las
fillas que tindra per igual parts substituint las de
uno alas otras morint sens infanz de llegitim ma-
trimoni fins ala Ultima y ala Ultima api mo-
rint substituech la Doña Mariana Squella me
Mara si alas horas viva sera de vida sua tant so-
lament y en Cas nou sia y apres mort sua nune
pro l'unch substituech a mon jermo Don Gabriel
Squella y en Cas fos mort y tindra fill masculo
substituech y ami hereu instituech al fill ma-
yor de aquell substituintli en Cas mayre sens fills
de llegitim matrimoni los altres fills masculos seruant
sempre orde de primogenitura y no tenint fill masculo
o tenintne y Moran tots sens fills de llegitim matrimo-
ni substituech las fillas de dit mon jermo per igual
parts substituint las en la matepa forma fins ala
Ultima y en tal Cas que la mia hereda Vingue alas
fillas del dit mon jermo o a qual se uol altra fasant
los fills masculos de aquell que seran Squellas de para
y llega anal fill Major del Señor doctor Juan Mar-
torcell y de me jermana doña Prepedis Squella jer-
mana mia y Muller sua las mias Casas en que al
pond fas la mia habitatio y la dita Vinia gran del Vines
de S^t. Joan que com finch dit finch per donatio apres
mort

Mort de la dita Sr^a me Maria y la posesio del gayrens
que tambe finch per donatio apres Mort de dita Senora
me Maria y Morint lo dit fill Mayor Vingue al ab-
tes fills de dit Senor y de dita me de Maria deuant
Orda de primogenitura y en Cas noj aia a las hores fill
Masles dels dits Senor doctor Marborull y de me de Ma-
na reuoca dit legat y Vuy que auent hi filles del dit se-
nor que al dia Carezan los sia donat a cada vna l'ent
lliures de renda y auent ni alguna que sia Monjo ty
sia pagat lo dot y los gastos de la Manera que se acostu-
ma y en Cas dit Mon de Maria no Vingue fillas en tin-
gue y aquellas Morran sens fills legitims y Naturals
En tal Cas substituech y ami hereues instituech mas
de Maria y dona Mariana quella Muller del dit nob-
la Don Pau Sanxo y Dona Cathalina quella abda de las
Voluntats de ellas y del seu liberament fahedore y pro-
uehint de tutors y per temps Curadors de la mia heretat
y fills de las personas de la dita Srª Dona Marianna
aquella y Tomila me Maria y del dit Sr^o Don Pau
Sanxo Mon Curiat tam Coniuntim quam diuim
y es me voluntat que los dits Curadors no antrequen
la heretat a dit Mon hereu o hereus fins Vingue
o Vingue herdat de Vint anys y tambe Vull que sempre
y quant Miquel Rouira Mon fiol fill de Joseph Ro-
uira sera Capella que lo dia que dira la primera
missa si sian donades Sinquenta lliuras per lo gabo
y per que preque per mi. -

Aquesta es la vltima y derrera Voluntat mia la qual
lo lloca, aproue, rethifica y Confirma y Vull que Valga
per dict de Testament y si no Valtra o Valer no podra
per dict de Testament Vull Valga per dict de Codicil
o de qualreuel altra vltima Voluntat mia que me y

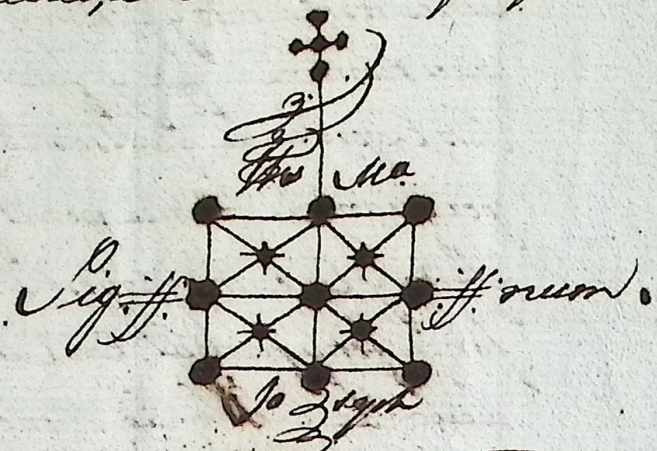
y Millor Valer y fenit jouga. Carant, anulant y reue-
cant Com ab loy de Care, reuoca y anulle tots y qualreuels
altres Testaments y vltimas Voluntats mias Com se vulla
quei nommen fet y fetas En poder de qualreuel Notario
sots loy de qualreuel paraulas Etiam derogatorias
per quant de lo me penet y tant. Solament Vull Vingue
efect y Execut. aquest Mon vltim Testament. lo qual
fench fet y firmat En Casa mia En la Vila de Ciuda-
della de la Illa de Menorca a tres dias del mes de
Setembre del any de la Nativitat de Nro Sr^o de mil seiscientos
Mil seiscientos quaranta sinch. Sen. J. nal de mi Don
Pau de quella Ciudad que aquest Mon Testament lo
Carrecha y firm. -

Obijt Com isto ~

Testimonis Ciudad y pregats per boca del dit
testador son los Reuerents Pere Vique, Mon-
seriat Tomila Antoni Mora prequeres, To-
mag de Sr^o Fabril Morell, Carlos Spiga apote-
cari, Antoni Aiguales Cirugia y Joseph Ro-
uira de Ciudadella habitadors y lo Antoni
Tallo Not. qui rogatus recepi. -

Pro actis, et notis qm^o D^oti Antonij Tallo
notarij, fuit sumpta, fideliterque abstracta
presens Testamenti copia per me Augusti-
num Carrionem. Appium et Publicum,
dictas notulas virtute foronarde, regen-
tem; Atque eidem copia, licet manu alie-
na exarata, ab omnibus, et ubique plena fi-
des tribuatur, hic me subscripsit, et signum
quo utot in meis fraudendis publicis In-
strumentis depongo, et infra. fuitella pntis
Mi -

Mirroredatum Insula, die 27 Augusti an-
ni 1774. Ad regem Nobilis Domini Ber-
nardi Oliver, et Martorell gref.

Aug. Ferris, et Ballaster non.^s

